

Sygn. akt III Ca 1481/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 23 listopada 2017 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący - Sędzia SO Teresa Kołeczko-Waślawik

po rozpoznaniu w dniu 23 listopada 2017 r. w Gliwicach na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) Spółki Akcyjnej w W.

przeciwko M. C.

o zapłatę

na skutek apelacji pozwanej

od wyroku Sądu Rejonowego w Tarnowskich Górach

z dnia 10 sierpnia 2016 r., sygn. akt I C 358/16

oddala apelację.

SSO Teresa Kołeczko-Waślawik

Sygn. akt III Ca 1481/17

UZASADNIENIE

Zaskarżonym wyrokiem z dnia 10 sierpnia 2016r. Sąd Rejonowy zasądził od pozwanej M. C. na rzecz powódki (...) S.A. w W. kwotę 757,36 zł z odsetkami ustawowymi od dnia 30 września 2013r. do dnia 31 grudnia 2015r. i z odsetkami ustawowymi za opóźnienie od dnia 1 stycznia 2016r. do dnia zapłaty (pkt 1) i orzekł o kosztach procesu (pkt 2).

Sąd Rejonowy ustalił, że w dniu 28 sierpnia 2012 r. strony zawarły umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych o nr (...). W ramach umowy powód - jako operator - zobowiązał się do świadczenia na rzecz pozwanej usługi telefonii mobilnej oraz usługi mobilnej transmisji danych w oparciu o nr telefonu + (...). Pozwanej została wydana karta SIM o nr (...). Pozwana zobowiązała się do utrzymywania aktywnej karty SIM przez czas oznaczony obowiązywania umowy. W związku z zawarciem umowy pozwana nabyła urządzenie o nr (...), sprzedawcą urządzenia był powód. Umowa została zawarta w ramach promocji o kodzie (...), w taryfie (...), na czas oznaczony, tj. do dnia 28 sierpnia 2016 r. W związku z zawarciem umowy powód udzielił pozwanej ulgi w wysokości 5.505,82 zł. W okresie obowiązywania umowy, powód wystawił następujące faktury VAT za świadczone przez siebie usługi: - Nr (...) z dnia 25 września 2012 r., na kwotę 75,91 zł, za usługi świadczone w okresie rozliczeniowym od 27.08.2012 r. do 24.09.2012 r. oraz abonament za kolejny okres, z terminem płatności oznaczonym na dzień 9 października 2012 r., - Nr (...) z dnia 25 października 2012 r., na kwotę 14,90 zł, za usługi świadczone w okresie rozliczeniowym od 25.09.2012 r. do 24.10.2012 r. oraz abonament za kolejny okres, z terminem płatności oznaczonym na dzień 8 listopada 2012 r., - Nr (...) z dnia 25 listopada 2012 r., na kwotę 24,03 zł, za usługi świadczone w okresie rozliczeniowym od 25.10.2012 r. do 24.11.2012 r. oraz abonament za kolejny okres, z terminem płatności oznaczonym na dzień 9 grudnia 2012 r. Pozwana M. C. nie uregulowała należności wynikających z opisanych wyżej faktur w terminie, wobec czego dnia 4 stycznia 2013 r. powód wezwał ją do ich zapłaty, oświadczając jednocześnie, że wobec braku płatności, rozwiązuje łączącą strony umowę, z winy abonenta, ze skutkiem na dzień 13 lutego 2013 r. Jednocześnie poinformował pozwaną, iż w razie uiszczenia

zaległej kwoty wraz z odsetkami w terminie do dnia 8 lutego 2013 r., nastąpi przywrócenie warunków umowy, a jej wypowiedzenie zostanie anulowane. Obciążył pozwaną karą umowną za przedterminowe rozwiązanie umowy w kwocie 600 zł. Pozwana nie uregulowała należności w wyznaczonym jej dodatkowym terminie, wobec czego łącząca strony umowa została skutecznie rozwiązana.

W tych okolicznościach Sąd I instancji zgodnie z art. 353 § 1 kc w zw. z art. 129 § 2 i 3 kpc ocenił roszczenie jako wykazane co do zasady i wysokości. Jako nieuzasadniony uznał podniesiony przez pozwaną zarzut braku legitymacji czynnej po stronie powodowej, bowiem jak wynika z odpisu z rejestru przedsiębiorców KRS powoda nr (...) (k. 81-85) – (...) S.A. powstała w wyniku przekształcenia (...) Sp. z o.o. w Spółkę Akcyjną, w wyniku czego z mocy prawa wstąpiła w prawa i obowiązki (...) Sp. z o.o. Wskazał, iż wszystkie faktury, których zapłaty powód dochodzi w niniejszym postępowaniu, zostały wystawione w 2012 r., zaś pozwana nie wykazała jakoby kiedykolwiek zakwestionowała ich zasadność przed złożeniem sprzeciwu. Wbrew twierdzeniom strony pozwanej, z dokumentów dołączonych do faktur (rozliczenia konta) wynika na czym polegały usługi objęte kwestionowanymi fakturami oraz jakie konkretnie kwoty zostały za nie naliczone, zaś pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów potwierdzających, że była ona obciążana przedmiotowymi opłatami w sposób nieprawidłowy. Rozważając zasadność żądania pozwu, Sąd wziął pod uwagę z art. 57 ust 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2014 r., 243 t.j.) i ocenił, iż reguluje on karę umowną określoną w art. 484 k.c., a kara ta przysługuje dostawcy usług – operatorowi w wypadku jednostronnego rozwiązania umowy o świadczenie usług telekomunikacyjnych przez abonenta lub operatora z winy abonenta przed upływem terminu na jaki umowa została zawarta. Sąd dalej zważył, iż zostały spełnione przesłanki do jednostronnego rozwiązania przez powoda umowy zgodnie z § 15 pkt. 2 Regulaminu świadczenia usług, a zgodnie z § 15 pkt 10 Regulaminu. Jednostronne rozwiązanie umowy przed upływem okresu czasu, na jaki umowa została zawarta dokonane przez powoda z winy pozwanej uprawniało powoda do obciążenia pozwanej karą umowną w wysokości określonej w umowie (600 zł). Sąd uznał za nieuzasadniony podniesiony przez stronę pozwaną zarzut przedawnienia. O odsetkach orzeczono z mocy art. 481 § 1 k.c. O kosztach procesu orzeczono z mocy art. 98 k.p.c. w związku z art. 108 § 1 k.p.c.

W apelacji pozwana zaskarżyła wyrok w zakresie, w jakim zasądzono od pozwanej na rzecz powoda kwotę 600 zł tytułem kary umownej. Zarzuciła naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię, a to art. 483 i art. 484 kc i przyjęcie, że podstawą nałożenia kary umownej może być działanie powoda polegające na deaktywowaniu karty SIM, pomimo, że kara umowna została nałożona za nieopłacenie rachunków za świadczone usługi, a więc za niewykonanie świadczenia pieniężnego oraz rażące wygórowanie kary umownej; art. 385¹ kc w zw. z art. 385³ pkt 9, 10, 15, 16, 17 kc oraz przyjęcie, że postanowienia nakładające karę umowną są ważne i wiążące pomimo, że powód nie wykazał jakoby zostały uzgodnione indywidualnie, a nakładają one na pozwaną rażąco wygórowane świadczenie w postaci kary umownej, przyznając operatorowi nadmierne uprawnienia kosztem abonenta; art. 58 § 1-3 kc a to przyjęcie, że postanowienie nakładające na pozwaną karę umowną za niewykonanie świadczenia pieniężnego w postaci opłacania faktur pod pozorem rzekomego utrzymywania aktywnej karty SIM jest ważne i zgodne z zasadami współzycia społecznego pomimo, że tak sformułowane postanowienie umowne stanowi klauzulę niedozwoloną; art. 57 ust. 6 ustawy Prawo telekomunikacyjne poprzez przyjęcie, że przepis ten stanowi uzasadnienie ustawowe nałożenia na konsumenta kary umownej za nieutrzymywanie aktywnej karty SIM. Wskazywał na naruszenie przepisów postępowania mających wpływ na treść wyroku, a to art. 3 kpc oraz art. 232 kpc poprzez przyjęcie bez podstawy faktycznej, że umowa została rozwiązana z winy pozwanej, podczas gdy nie było podstaw do rozwiązania umowy przez powoda, a tym samym nie ma podstaw do obciążania pozwanej karą umowną i art. 245 kpc poprzez oparcie ustaleń faktycznych w sprawie na znajdujących się w aktach dokumentach prywatnych, które nie są podpisane oraz nie stanowią dowodów na okoliczność zasadności i wysokości żądania pozwu, w szczególności na okoliczność charakteru stosunku prawnego łączącego strony, jego treści i sposobu jego wykonania.

Na tych podstawach wносиła o zmianę wyroku poprzez oddalenie powództwa w zaskarżonym zakresie i zasądzenia kosztów procesu za obie instancje wedle norm przepisanych.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja pozwanej nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy - w pełni trafnie w ocenie Sądu Okręgowego - przyjął, w odniesieniu do właściwej analizy ujawnionych okoliczności i dowodów, że strona powodowa w sposób należyty wykazała przesłanki domagania się zapłaty przez pozwaną kwoty 600 zł tytułem kary umownej, zaś zrzuty podnoszone w apelacji nie mogły stanowić właściwej opozycji wobec żądania pozwu.

Niezasadne są zarzuty naruszenia prawa procesowego. Wierzyciela dochodzącego od dłużnika spełnienia świadczenia obciąża ciężar wykazania przysługującej mu wobec dłużnika wierzytelności, tj. wykazania wszystkich faktów, z którymi właściwe przepisy materialne wiążą powstanie wierzytelności o określonej treści i rozmiarze (tak m.in. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2015 r., V CSK 312/14, LEX nr 1712826). Udowodnienie tych okoliczności może nastąpić wszystkimi przewidzianymi w kodeksie postępowania cywilnego dowodami. Faktura jest dokumentem prywatnym, a nie dokumentem urzędowym. Nie ma wobec niej zastosowania przepis art. 244 § 1 k.p.c. Ma zastosowanie jedynie domniemanie przewidziane w art. 245 k.p.c. Za dokument może być uznana również kserokopia dokumentu-faktury. Co do zasady powinna być poświadczona za zgodność z oryginałem, lecz w okolicznościach konkretnej sprawy nawet, gdy kserokopia nie jest potwierdzona, stanowić może dowód istnienia oryginału. Strona, która chce podważyć istnienie faktów wypływających z faktury czy innego dokumentu prywatnego powinna wskazać na dowody mogące świadczyć o nieistnieniu okoliczności wypływającej z tego dowodu. Przepisy procedury cywilnej nie uprawniają strony do samodzielnej oceny dowodów, w tym dowodów z dokumentów, czy z zeznań świadków. Moc dowodową dowodów zgromadzonych w sprawie ocenia sąd rozstrzygający zawisły w tej sprawie spór. Ma on obowiązek wskazania na jakich dowodach się oparł i przyczyny dla których odmówił innym dowodom wiarygodności. Sąd w ten sposób realizuje zasadę swobodnej oceny dowodów, którą strona może jedynie podważyć wskazując na konkretne dowody przesądzające o nielogiczności, niespójności czy braku doświadczenia życiowego przy dokonywaniu w sprawie oceny dowodów przez sąd (zob. cyt. wcześniej wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 marca 2015 r., V CSK 312/14, Legalis nr 1274394, LEX nr 1712826, (...) wyrok Sądu Apelacyjnego w Katowicach z dnia 23 lutego 2016 r., V ACa 542/15, OSAKat 2016 nr 2 poz. 4, wyrok Sądu Apelacyjnego w Łodzi z dnia 1 kwietnia 2016 r., I ACa 1233/15, Legalis nr 1456754). Posłużenie się przez stronę dochodzącą zapłaty dokumentami w postaci kserokopii faktur w celu wykazania jego istnienia i rozmiaru w realiach sprawy, przy braku dowodów przeciwnych, dawało wystarczające podstawy do uznania wykazania zasadności i wysokości zobowiązania umownego (por. wyrok SA w Łodzi z dnia 7 czerwca 2017r. I ACa 1589/16). Z tych względów nie może skarżąca skutecznie zasłaniać się brakiem właściwych ustaleń faktycznych w celu zwolnienia się z zobowiązania

Bezsporne było, iż pozwana zawarła z operatorem sieci umowę o świadczenie usług telekomunikacyjnych na warunkach promocyjnych oraz to, że strony umownie uregulowały prawo do naliczenia przez operatora kary umownej m.in. za spowodowanie przez pozwaną swoim działaniem rozwiązania umowy przez operatora przed okresem jej obowiązywania. Pozwana nie zdołała skutecznie kwestionować oświadczenia operatora o rozwiązaniu umów z powodu nieutrzymywania aktywnej karty SIM, co stanowiło naruszenie postanowień umowy. Operator złożył pozwanej stanowcze oświadczenie wskazując, że istnieje możliwość anulowania skutków wypowiedzenia poprzez zapłatę jedynie należności wynikających z faktur i odsetek tj. kwoty 114,84 zł w terminie do dnia 8 lutego 2013 r., zaś przywrócenie świadczenia usług telekomunikacyjnych nastąpi w terminie 7 dni od spełnienia powyższego warunku, oraz że po przywróceniu świadczenia usług wypowiedzenie umowy stanie się bezskuteczne, a kary umowne zostaną anulowane (k. 65). Warunek ten nie został przez pozwaną spełniony. Nadto warunki ofert promocyjnych, w ramach których umowa została zawarta, wskazywały, że za wykonane usługi pozwana będzie uiszczala na rzecz powoda opłaty abonamentowe oraz opłaty za usługi telekomunikacyjne i inne usługi zgodnie z cennikiem. Powód wykazał przy tym, że w umowie zawartej na warunkach promocyjnych, przyznał pozwanej ulgę w wysokości 5505,82 zł, skalkulowane przy założeniu, że umowa będzie trwała do dnia 28 sierpnia 2016r. W związku z zawarciem umowy na warunkach promocyjnych pozwana przyjęła na siebie zobowiązanie o charakterze niepieniężnym do utrzymywania aktywnej karty SIM przez czas określony, na który umowa została zawarta, co miało bezpośredni związek z przyznaną ulgą abonencką. Pozwana nie wykonała ciężącego na niej zobowiązania niepieniężnego do utrzymywania aktywnej karty SIM w sieci powoda przez czas określony, stąd powód naliczył pozwanej kary umowne, zgodnie z warunkami umów.

Kara umowna nie została naliczona przez operatora sieci za nieuiszczenie przez pozwaną należnych płatności, lecz na skutek wypowiedzenia umów przez operatora, przed upływem terminu na jaki umowy zostały zawarte, w związku z naruszeniem przez pozwaną postanowień umowy.

W toku tego postępowania nie zostały zatem potwierdzone zarzuty pozwanej, iż zastrzeżenie kary umownej w kwocie i w sytuacjach wskazanych w treści umów łączących strony zostało uznane za klauzulę niedozwoloną. Jak słusznie wskazał Sąd Rejonowy, kara umowna dla skuteczności jej nałożenia musi mieć związek ze świadczeniem niematerialnym i nie ma racji skarżąca, że obowiązkiem powoda było utrzymywanie aktywnej karty SIM, a obowiązkiem pozwanej regulowanie płatności wyznaczonych fakturą. W treści regulaminu, gdzie przewidziano sporną karę umowną, a który stanowił integralną część umów łączących strony, zastrzeżono uprawnienie powodowej spółki do żądania takiej kary w przypadku naruszenia przez Abonenta zobowiązania niepieniężnego do utrzymywania aktywnej KARTY SIM w sieci **przez okres 36 lub 48 pełnych Cykli Rozliczeniowych** (k. 59v).

W tym świetle Sąd Okręgowy nie stwierdza naruszenia treści art. 57 ust. 6 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2004 r. Nr 171, poz. 1800), który limituje wysokość naliczenia kary umownej. Stąd zarzuty naruszenia prawa materialnego nie mogły odnieść skutku.

Z tych względów należało uznać zarzuty apelacji za nieuzasadnione, co dało podstawę do jej oddalenia na mocy art. 385 k.c. w z art. 505¹² k.p.c.

SSO Teresa Kołeczko-Waławik